

د مالیاتی چارو اداری د قانون طرز العمل

لومړی ماده:

مبني:

دغه طرز العمل د مالیاتی چارو اداره کولو د قانون په ۵۲ او ۶۲ مادو کې د درج شوی حکمونو پر بنسټ وضع شوی دی.

دوهمه ماده:

اعتراضونه:

۱. پر مالیاتی پریکړې باندې اعتراض د دغه طرز العمل سره په ضمیمه ځانگړې فورمې کې صورت مومي.

۲. پر مالیاتی پریکړې باندې اعتراض شکایتونو ته د رسیدنی ادارې ته وړاندې کېږي.

دریمه ماده:

د ورکړې د تخصیص ترتیب:

۱. هر کله چې د مالیاتی ادارې له خوا د ورکړې د حصول په وخت کې، هغه شخص چې دا ورکړه ورپورې اړه لري، که یې مالیاتی ذمت د یوه څخه ډیر (پر عایداتو باندې مالیات، د انتفاعی معاملو مالیه، پر اضافی ارزښت مالیه، موضوعی مالیه او یا اضافی مالیه) وي، ورکړه د شخص د غوښتنې پر بنسټ تخصیصیږي.

۲. هر کله که ورکونکي شخص، مالیاتی ذمت چې ورکړه په هغه پورې اړه ولري اظهار نه کړي، اما ذکر شوی مبلغ د هغه مالیاتی ذمت سره چه د مالیاتو ادارې لخوا دمخه ابلاغ شوی وي مطابقت ولري، ذکر شوې ورکړه د هماغه مالیاتی ذمت لپاره اختصاصیږي.

۳. په ډیرو مواردو کې، ورکړه د لاندې لومړیتوب لرونکو قواعدو سره سم اختصاصیږي:

▪ په لومړي گام کې، پر عایداتو باندې مالیات، د انتفاعی معاملو مالیه، پر اضافی ارزښت مالیه یا موضوعی مالیه په ترتیب سره د ورکړې د انقضای نیتي ته په کتلو سره ترسره کېږي. که چیرې د پورته ذکر شوی مالیاتو له ډلې څخه تر یوه ډیر مالیات د ورکړې انقضای د عین نیتي درلودونکي وي، د ذمت مالیات په ترتیب سره د تر ټولو له لوړ مبلغ څخه تر ټولو ټیټ مبلغ ته ترسره کېږي.

▪ تر هغه وروسته د اضافی مالیاتو مبالغ د هغوی د ورکړې د انقضای د نیتي په ترتیب سره ترسره کېږي، که چیرې د تر یوه ډیر اضافی مالیات د ورکړې د انقضای د عین نیتي درلودونکي وي، ذکر شوی مبالغ د تر ټولو لوړ مبلغ نه تر ټولو ټیټ مبلغ ته په ترتیب ترسره کېږي

څلورمه ماده:

د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر غوښتنلیک:

۱. د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر غوښتنلیک په ځانگړی فورم کی چی په دی موخه ترتیب شویدی او د دغه طرزالعمل سره ضمیمه ده ترسره کیږی، همدارنگه د غوښتونکی هویت او د اثبات شواهد د غوښتنلیک سره یوځای وړاندی کیږی.

۲. د مالیه ورکونکی د تشخیصیه نمبر د غوښتونکی لپاره د هویت د اثبات شواهد په لاندی ډول دی:

الف. انفرادی شخص باید له لاندینیو شواهدو څخه یو له ځان سره ولری:

۱. د تابعیت تذکره
 ۲. د اعتبار وړ پاسپورت (کورنی/بهرنی)
 ۳. د موټر چلولو کورنی اعتبار لرونکی جواز
 ۴. د موټر چلولو معتبر بهرنی جواز چه د غوښتونکی شخص انځور لرونکی وی.
- ب. په ځانگړی ډول د شرکت لپاره، د شرکت د تاسیس یا ثبت تصدیقلیک د پورته ذکر شوی انفرادی شخص په توگه د هویت د اثبات د شواهدو سره یو ځای د لږ تر لږه د یو حقیقی شخص لپاره د شرکت د نمایندنده په حیث.
- ج. په ځانگړی ډول د تضامنی شرکت لپاره، د شراکت د هوکړی سند د تضامنی شرکت د شریک په حیث د شریکانو له ډلی څخه لږ تر لږه د یو کس د هویت د اثبات د شواهدو سره یو ځای.
- د. په ځانگړی ډول د اشخاصو د هر ډول نورو ټولنو دپاره، د ثبت تصدیقلیک یا د ټولنی د تاسیس نور اسناد د اشخاصو د ټولنی د نمایندنده په توگه د لږ تر لږه یو حقیقی شخص لپاره د پورته ذکر شوی انفرادی شخص په حیث د هویت د اثبات شواهدو سره یو ځای.

پنځمه ماده:

د ممنوع الخروج اطلاعیه:

۱. د ممنوع الخروج اطلاعیه یواځی په هغه وخت صادر کیدای شی چه تطبیقی مراحل د ممنوع الخروجی تر صادریدو مخکی بشپړ او د مالیه ورکونکی نه ورکړل شوی مالیاتی ذمت د ۵۰۰۰،۰۰ افغانیو څخه ډیر وی.
۲. د ممنوع الخروج اطلاعیه په لیکلی توگه د اړونده شعبی په واسطه د مالیی وزارت د مقام (معین یا وزیر) په لاسلیک د اداری اصولو په رعایت کولو سره صادریری.
۳. مالیاتی اداره باید د ممنوع الخروجی د اطلاعیه د صادرولو سره په یو وخت کی د محکمی له لاری هم موضوع تعقیب کړی.

شپږمه ماده:

د تر شخړی لاندی د مالیی تحصیل:

۱. که چیری مالیه ورکونکی خپل مالیاتی ذمت ادا کړی نه وی او خپل اعتراض یی د مالیاتو ادارې ته وړاندی کړی وی، د مالیاتو اداره کولای شی د ټولی مالیې یا د هغی د یوی برخی د تحصیل په برخه کی خپل تطبیقی اقدام تر هغه وخته د تعلیق حالت ته واچوی تر څو چی د تر شخړی لاندی مبلغ په اړه تصمیم نهایی او مرعی الاجرا کیری.

۲. د دغه طرز العمل (۱) فقره د لاندی مواردو تر کتنی وروسته د عوایدو د لوی ریس په منظوری پلی کیری.

الف. د مالیه ورکونکی د اطاعت منلو (اطاعت پذیری) مخینه.

ب. د اړونده مالیې مبلغ.

ج. ایا مالیه ورکونکی د ورکړی وړ مبلغ دپاره کافی تضمین وړاندی کولای شی که نه؟

د. ایا د ورکړی وړ مبلغ ورکړه به مالیه ورکونکی د مالی مشکل سره مخامخ کړی که نه؟

ه. ایا د منازعی په بنسټ کی درغلی شته که نه؟

ز. ایا مالیه ورکونکی د تر شخړی لاندی مالیې په اړه د تصمیم نیولو په منظور د مالیاتو د قوانینو سره سم د غوښتل شوو معلوماتو په وړاندی کولو کی پاتی راغلی که نه؟

اوومه ماده:

د اظهارلیک د غوښتنی/مطالبی مکتوب:

۱. د مالیاتو اداره د اظهارلیک د مطالبی یاددښت د اوومی مادی سره سم د لاندی لومړیتوب په ترتیب صادروی.

۱. لوی مالیه ورکونکی چی خپل مالیاتی اظهارلیکونه یی د ټاکلی نیتی څخه وروسته د دوو اونیو په ترڅ کی نه وی وړاندی کړی.

۲. منځنی مالیه ورکونکی چی خپل مالیاتی اظهارلیکونه یی د ټاکلی نیتی څخه وروسته د څلورو اونیو په ترڅ کی نه وی وړاندی کړی.

۳. کوچنی مالیه ورکونکی چی خپل مالیاتی اظهارلیکونه یی د ټاکلی نیتی څخه وروسته د دوو میاشتو په ترڅ کی نه وی وړاندی کړی.

۲. د دغه طرز العمل د (۱) فقری سره سم هغه مالیه ورکونکی چی د مالیاتی اظهارلیک د مطالبی څخه سرغړونه و کړی، لوی څارنوالی ته د قانونی تعقیب په موخه د لاندی لومړیتوب په ترتیب وړ پیژندل کیری:

۱. په ځانگړی ډول د لویو مالیه ورکونکو لپاره د اطلاعی څخه د سرغړونی په صورت کی تر دوه اونیو وروسته پوری.

۲. په ځانگړی ډول د منځنیو مالیه ورکونکو لپاره د اطلاعی څخه د سرغړونی په صورت کی تر څلور اونیو وروسته پوری.

۳. په ځانگړی ډول د کوچنیو مالیه ورکونکو لپاره د اطلاعاتی څخه د سرغړونې په صورت کې تر دوه میاشتی وروسته پوری.

۳. دغه طرز العمل د مالیاتی چارو د ادارې په قانون کې د لیکل شوی اټکلې محاسبې د صدور مانع نه گڼځی.

اتممه ماده:

عامه طرز العمل:

۱. یو طرز العمل چه د مالیی وزارت لخوا صادریری، هغه وخت عامه طرز العمل کنل کیږی چه د مالیاتی چارو د ادارې قانون د دوه شپیتمی مادی سره سم د عامه طرز العمل تر عنوان لاندی صادر شوی وی او د مالیی وزارت د انټرنیتی پانی له لاری خپور شی.
۲. ټول عامه طرز العملونه د شمیرې او د موضوع د عنوان درلودونکی وی چه له همدې لاری پیژندل کیږی.
۳. عامه طرز العمل په طرز العمل کی د درج شوی نیټی او که په طرز العمل کی نیټه نه وی ذکر شوی، د مالیی وزارت پر انټرنیټ پانه د خپریدو له نیټی څخه نافذیری.
۴. د عامه طرز العمل ټول او یا هم د هغه یوه برخه د مالیی وزارت پر انټرنیتی پانه د اطلاعاتی د خپرولو له لاری ملغی کیدای شی.
۵. د عامه طرز العمل د ټولی یا یوی برخی لغوه کول په اطلاعیه کی د ذکر شوی نیټی او یا پر انټرنیټ پانه د خپریدو په نیټه (هره نیټه چه وروستی وی) نافذیری.
۶. هغه عامه طرز العمل چه ټول یا یوه برخه یی لغوه شوی وی، په هغه معاملو چه د نوموړی طرز العمل د لغوه کیدو څخه دمخه پیل شوی وی د پلی کیدو وړ گڼځی.
۷. هغه عامه طرز العمل چه ټول یا یوه برخه یی لغوه شوی وی، په هغه معاملو چه د نوموړی طرز العمل په بشپړه توگه لغوه کیدو څخه وروسته پیل شوی وی د پلی کیدو وړ نه گڼځی.

نهمه ماده:

خصوصی طرز العمل:

۱. خصوصی طرز العمل هغه طرز العمل ته وایی چه د مالیاتو اداری لخوا وضع او صادر شوی وی، او لارښونه کوی چه څرنگه د مالیاتو قوانین د یوه شخص پر معاملو او شرایطو او یا د یوه شخص په پیشنهادی معاملو او شرایطو باندی پلی کیږی.
۲. یو شخص کولای شی چی خصوصی طرز العمل د مالیاتی اداری څخه په ضمیمه کی د درج په ځانگړی فورمه کی درخواست کړی.
۳. مالیاتی اداره کولای شی چی د خصوصی طرز العمل د غوښتونکی څخه و غواړی تر څو د هغه شرایطو په اړه چه غوښتنه په هغه پوری تړاو نیسی لا ډیر معلومات وړاندی کړی.
۴. د مالیاتو اداره کولای شی چی د خصوصی طرز العمل غوښتنه په لاندینیو حالاتو کی رد کړی.

الف. که چیری مالیاتی اداری مخکی تر مخکی د مالیاتو په سنجش کی د غوښتنی د موضوع په هکله پریکړه کړی وی.

ب. که چیری غوښتنه په داسی یوه موضوع پوری اړه ولری، چه نوموړی موضوع د غوښتنی د وړاندی کولو په وخت کی د مالیاتی بررسی تابع اوسی.

ج. که چیری غوښتنه په داسی یو موضوع پوری اړه ولری چی د مالیاتی چارو اداره کولو د قانون د څلورم فصل سره سم د مالیاتی منازعی تابع اوسی.

د. که چیری مالیاتی اداری د لاپیرو معلوماتو غوښتنه کړی وی او غوښتونکی شخص ذکر شوی معلومات چی د طرزالعمل د چمتو کولو لپاره اړین دی، وړاندی کړی نه وی.

ه. هر کله که مالیاتی اداره د خصوصی طرزالعمل غوښتنه رد کړی، نوموړی اداره د غوښتنی د رد لیکلی اطلاعیه د هغه د دلایلو سره یوځای غوښتونکی ته تسلیموی.

۶. د مالیاتو اداره د خصوصی طرزالعمل د پریکړی په اړه د ټولو اړینو معلوماتو د ترلاسه کولو وروسته د دیرشو ورځو په ترڅ کی خصوصی طرزالعمل رد یا صادروی.

۷. خصوصی طرزالعمل هغه موضوع چی حکم پرې ترسره شوی وی تشریح او لاندینی موارد مشخصوی:

الف. په طرزالعمل کی تر بحث لاندی شخص

ب. د طرزالعمل اړونده د مالیاتو قانون

ج. هغه مالیاتی دورې چی طرزالعمل په هغه کی نافذ دی

د. معاملی او شرایط چی طرزالعمل په هغه پوری تړاو نیسی

ه. هر ډول فرضی چه طرزالعمل د هغه باندی مبتنی وی

۸. د مالیاتو اداره کولای شی چی خصوصی طرزالعمل په بشپړ ډول او یا د هغه یوه برخه غوښتونکی ته د لیکلی اطلاعیه په وړاندی کولو سره هر کله چی و غواړی لغوه کړی.

۹. هر کله که د مالیی وزارت یو عامه طرزالعمل خپور کړی که د صادر شوی خصوصی طرزالعمل د کومی برخی سره سمون و نه لری، د خصوصی طرزالعمل هماغه برخه ملغی پیژندل کیږی.

۱۰. د خصوصی طرزالعمل لغوه د لغوی په اطلاعیه کی د ټاکلی نیټی یا په هغه نیټه چه شخص د لغوی اطلاعیه تر لاسه کړیده (هره هغه نیټه چه وروستنی وی) نافذ کیږی.

۱۱. د مالیاتو اداره د خصوصی طرزالعمل د تطبیق پروسی ته پر هغه معامله چی د نوموړی طرزالعمل د لغوه کیدو څخه دمخه پیل شوی وی دوام ورکوی.

۱۲. د مالیاتو اداره خصوصی طرزالعمل غوښتونکی ته د عمومی معلوماتو په موخه د هغه د صادر کیدو څخه د ۳۰ ورځو په موده کې د مالیې وزارت پر انټرنیټي پاڼه د غوښتونکي او یا په طرزالعمل کې د ذکر شوی هر بل شخص د هویت د افشا کولو پرته خپروی.

لسمه ماده:

د انفاذ نېټه:

دغه طرزالعمل د ۱۳۹۴ کال د مالیاتې چارو د ادارې د قانون د انفاذ له نېټې راپدېخوا پلي کېږي.

ضمیمې:

لومړی فورمه	د اعتراض فورمه
دوهمه فورمه	د مالیه ورکونکي د تشخیصیه نمبر غوښتنلیک
دریمه فورمه	د خصوصی طرزالعمل غوښتنلیک